

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani. Učiteljska tiskarna, Frarčičkanska ul. 6/1. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

# UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna štev. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 2.50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. čk. ur. 11.197.

## Potek pokrajinske skupščine pov. UJU — Ljubljana v Šoštanju.

Od leta do leta z vidnimi koraki napredujejo naše skupščine in se izpolnjujejo tako glede dela, kakor tudi priprave s strani okrajnih učiteljskih društev.

Pripravljalni odbor in Šoštansko učiteljsko društvo si lahko štejeta v čast in ponos, da so jim priprave tako brezhibno uspele, ker v slehernem udeležencu je njih gostoljubje vzbudilo neizbrisani spomin na prijetne dni, ki smo jih preživeli v Šoštanju in prijetni in lepi okolici. Čast gre predsedstvu, čast odboru in čast vsemu članstvu!

A tudi glede stvarnega dela se poglabljajo skupščine od leta do leta, tako da tvorijo delo ene skupščine le izpopolnjevanje predhodnih. Kulturna in prosvetna smer organizacije se zrcali vedno bolj, ker se stanovska vprašanja, po veliki zaslugi organizacije, vedno bolj ustaljujejo in stopa potreba za borbo v stanovskih zadevah vedno bolj v sekundarni štadij.

Šoštansko prebivalstvo je pozdravilo učiteljsko z narodnimi in državnimi zastavami in prijazni mestni prebivalci so storili vse, da so zborovalci prebili dneve zborovanja v zadovoljstvu in so odnesli s seboj najlepše spomine.

Učiteljsko je prihitelo v velikem številu na skupščino, tako da je bilo poleg delegatov vseh 32 okrajnih učiteljskih društev iz ljubljanske in mariborske oblasti navzočih tudi mnogo nedelegatov, članov UJU.

Dne 4. t. m. je točno ob 10. uri otvoril poverjenik L. Jelenc sejo širjega sosveta, na kateri je bil zastopan ožji sosvet, vsi predstavniki okrajnih učiteljskih društev iz Slovenije in stalni člani odsekov. Porazdelilo se je delo odsekom, ki so se pomnožili s člani izmed delegacije. Odseki so šli takoj na delo.

### Seje odsekov.

Odseki so poleg došlih predlogov od okrajnih učiteljskih društev in posameznikov obravnavali še sledeča vprašanja, ki jih je dalo vodstvo organizacije v razpravo:

Stanovsko in šolsko politični odsek: **Projekt novega šolskega zakona**. Referent Ivan Dimnik, urednik »Učit. Tovarisa« v Ljubljani.

Narodno-prosvetni in kulturno-pedagoški odsek: **Enoten poslovnik za oba odseka**. Referent Vilibald Rus, sreski šolski nadzornik v Kranju.

Odsek za stanovski naraščaj: **Poročilo o delovanju okrajnih odsekov za naraščaj in smernice za bodoče delo**. Referent Anton Skala, strokovni učitelj v Mariboru.

Odsek za obmejno šolstvo in neodrešeno ozemlje: **Poročilo o delovanju in smernice**. Referent P. Močnik, sreski šolski nadzornik.

Gospodarski odsek: **Račun in proračun Pov. UJU**. Referent M. Fegic, glavni blagajnik Pov. UJU v Ljubljani.

Pravno-obrambni in tiskovni odsek: **Ustanovitev pravnega zastopstva za učiteljsko in poslovnik za pravno-obrambno zastopstvo**. Referent Aleks. Alt, predsednik Mariborskega učiteljskega društva.

Odseki so letos delovali še intenzivneje kakor v Krškem in je zelo razveseljiv pojav, da so se delegati v velikem številu udeleževali posvetovanj v odsekih.

Za prihodnje bi svetovali delegatom, da vsi do zadnjega sodelujejo v odsekih in tam uveljavijo želje in zahteve, ki jih izražajo člani okrajnih učiteljskih društev pri zborovanjih tekom leta.

Odseki so poleg gradiva od društev in odkazanih razprav imeli v razpravi tudi predlog za resolucije, ki ga je izdelalo poverjeništvo na podlagi aktualnih vprašani in došlih predlogov za

skupščino s strani okrajnih društev in posameznih članov.

Odseki so zborovali od 11. ure dopoldne do delegacije, nekateri so morali celo med delegacijo dokončati svoje delo.

### Delegacijsko zborovanje.

Ob 16. uri je otvoril poverjenik tov. ravnatelj Luka Jelenc delegacijsko zborovanje ob polnočevilnem zastopstvu delegatov in imenoval zapisničarjem gđ. Erno Pevnikovo iz Šoštana in šolskega upravitelja Ljudevita Museka iz Št. Vida pri Ptuj, predsednika Ptujkega učiteljskega društva.

Nato je bil izvoljen redakcijski odbor za resolucije, ki je imel nalogo izdelati na podlagi izprememb v odsekih, končno redakcijo resolucij, ki naj se predlože še delegacij v razpravo in odobrenje. Iz tega vzroka je zboroval redakcijski odbor med delegacijskim zborovanjem.

V redakcijski odbor za resolucije sta bila izvoljena po dva člana iz vsakega odseka, in sicer: Tov. Rajšp, Peček, Skulj Andrej, Skala Hren, Močnik, Fegic, Luznar, Alt, Šumer, Rus in Šega.

Za tem je otvoril po overovljenju delegatov s strani strokovnega tajnika poverjenik tov. L. Jelenc delegacijo s sledečim nagovorom:

Spoštovani delegati in delegatkinje! Na poziv širjega sosveta Udruženja Jugoslovenskega učiteljstva poverjenik Ljubljana ste se zbrali, spoštovani delegati in delegatkinje, na delegacijsko zborovanje, da čujete poročilo o prizadevanju in delu ožjega in širjega sosveta poverjenik Ljubljana od 9. julija lanskega leta do danes. Presodili boste, smo li delovali v Vašem smislu, smo li storili vse, kar ima biti v krepak razvoj in napredek osnovnega šolstva in dobrobit našega stanu. Odkritih besed, resne kritike in pravične sodbe pričakujemo od Vas.

Delegacija pa mora izvršiti še drugo važnejše opravilo. Vaša društva so Vas poslala na današnje delegacijsko zborovanje, da daste navodila obema sosvetoma za delovanje v prihodnji upravni dobi, določite smernice in pokažite pota, da pridemo čimprej in čimlažje do zaželenega cilja in povoljnih uspehov. Vi, cenjeni delegati in delegatkinje, ste posredovali med poverjeništvom in svojimi društvi, iz Vaših društev mora priti življenje in svež duh v Udruženje. Vaši mandati ne ugasnejo po današnji delegacijski seji, temveč so polnomočni do prihodnje pokrajinske skupščine. Zato pa tudi ne sme jenjati Vaše posredovanje. O vsakem novem pojavu na osnovnošolskem polju v Vaših okrajih obvestite poverjeništvo, vsako željo, nasvet in predlog svojih društev prijavite poverjeništvu, ki ga bo skušalo udeležiti, če sodi v njegov delokrog.

V podrobnosti ogromnega dela, ki ga je izvršilo poverjeništvo v minuli upravni dobi, se ne bom spuščal, vse to boste posneli iz tajnikovega poročila, dotakniti se hočem le glavnih momentov te dobe.

Največ dela smo imeli s projektom osnovnošolskega zakona. Prejšnja leta že smo sodelovali pri izpremembah in izpopolnitvah šolskega zakona o narodnih šolah z dne 19. junija 1919; sodelovali smo in stivali spreminjavalne predloge pri vseh štirih nadaljnjih projektih osnovnošolskega zakona, ker smo se zavedali, da je od dobrega, modernega, na demokratičnih principih sestavljenega šolskega zakona odvisna vzgoja naše mladine, sreča in blaginja našega naroda, veljava, vpliv in moč celokupne domovine — naše Jugoslavije.

Od dobrega šolskega zakona je odvisna usoda, neodvisnost, svoboda učiteljskega stanu in uspehi njegovega prizadevanja in dela v šoli in na polju pro-

svete zunaj šole. Zavedali smo se v tem za učiteljstvo in osnovnošolstvo resnem času, resnega položaja. Zato smo sklicali takoj, ko smo dobili iz Beograda projekt osnovnošolskega zakona, ki ga namerava minister prosvete predložiti parlamentu v razpravo in sklepanje, anketo, ki se je posvetovala o načrtu in stavila spreminjavalne, oziroma dodatne predloge ter jih poslala vsem merodajnim krogom s pozivom, da jih uvažujejo. Ko se je ta načrt pozneje v nekaterih členih še poslabšal, smo ponovili svoje nasvete in predloge ter jih utemeljili v obširni spomenici, ki se je zopet poslala vsem merodajnim krogom v uvaževanje. S kakšnim uspehom, bo pokazala bodočnost. S polnim prepričanjem lahko trdim, da je naše poverjeništvo v tem pogledu storilo popolno svojo dolžnost. Nobena koraka ni opustilo, o katerem smo mislili, da nas dovede do uspeha.

Imamo še mnogo upravičenih zahtev, ki se morajo prej ali slej za nas ugodno rešiti. Naj omenim samo nekatere. Odpraviti moramo krivico, ki jo trpe z državnimi uradniki poročene učiteljice glede draginskih doklad. Da bi odpravili to krivico, se nam še ni posrečilo, dasi je poverjeništvo storilo vse, kar je sploh storiti mogoče.

Delati moramo na to, da se spremeni pravilnik pri postopanju upokojitve učiteljstva, zahtevati, da se izplačajo šolskim upraviteljem opravilne doklade, da se izboljša sreskim šolskim referentom gnotni njih položaj, da dobe učitelji, ki delujejo v obmejnih krajih in v drugih težavnih prilikah, nagrade; zavzemamo se za to, da se zrednajo draginski razredi, izplačajo upokojencem od 23. aprila 1919 difference in nove dinarske pokojnine. Z ostrimi resolucijami in sklepi zahtevamo ob vsaki ugodni priliki izplačilo razlik od 1. oktobra 1923 do maja 1924. Več teh zahtev bo rešenih z novim šolskim zakonom, za ugodno rešitev drugih se bomo morali še dalje boriti.

Na drugi strani pa ne smemo podcenjevati pridobitve in uspehe naše organizacije v gnotnem oziru. Ne bom jih našteval, ker so znane vsakemu učitelju, ki s paznim očesom sledi našemu delu in prizadevanju.

Naše vrste se pomnožujejo od leta do leta. Iz tajniškega poročila boste povzeli, da je naše članstvo naraslo od lanske pokrajinske skupščine v Krškem do danes skoraj za 200 novih članov. To je razveseljiv pojav v vrstah naprednega učiteljstva. Z brzimi koraki se bližamo onemu trenutku, ko bo v Sloveniji pri učiteljskem stanu »en hlev in en pastir«. Važna naloga in sveta dolžnost naše lepše organizacije pa je, da vzbuja v svojem članstvu krepko, neomajno stanovsko zavest, ki se ne kloni nobenemu še tako krutemu terorju, posebno pa ne onemu, ki nas hoče zaslužiti in nas spraviti pod oblast onih, ki so od pamtveka sem najhujši, najzlobnejši nasprotniki naprednega učiteljstva in svobodne šole. Pod oblast onih, ki bi nas radi napravili za mežnarje žalostne konkordatske dobe, zavedno napredno učiteljstvo ne gre. S prosvetnim delom med narodom si utrdimo tudi tu trdno pozicijo, ki je ne premagajo najzlobnejše nakane, najhudoobnejše hujkanje naših sovražnikov. Krepka volja in neumorno delo nas dovede k popolni zmagi naprednih naših idej in stremeljenj.

V tem duhu odvarjam delegacijsko zborovanje in Vas vse še enkrat pozdravljam najiskrenejše.

Poverjenikovemu poročilu je sledilo poročilo strokovnega tajnika tov. Rudolfa Dostala, ki smo ga v zadnji številki prinesli v celoti.

V debato k tajniškemu poročilu so posegli tov.: Medvešček, Tomažič, Mavrič, Zemljič, Moderndorfer, Fleré, Ivanjšič, Brinar, Štravs, Kmet, Peterlin,

Ribičič, Šega, Knaflič, Dimnik in Dostal s sklepno besedo kot poročevalec.

Delegacija je zahtevala, da se delegatu Logaškega učiteljskega društva tov. Medveščku vzame beseda radi ne-parlamentarnega izražanja in ker je svoja izvajanja puščal neutemeljena. Poverjenik je tov. Medveščka pozval radi ne-parlamentarnega izražanja k redu.

Za tajniškim poročilom je poročal glavni blagajnik in upravnik vseh listov Pov. UJU tov. Mirko Fegic.

Poročal je najprej o računu Pov. UJU, nato o bilanci, kar je bilo oboje natisnjeno v 26. številki »Učiteljskega Tovarisa«. Utemeljeval in pojasnil je posamezne postavke.

Nato je prešel k utemeljitvi Proračuna za poslovno leto 1926.

Posebej je podal račun in bilanco mladinskega lista »Zvonček« za zadnji dve poslovni leti in istotako proračun tega lista.

V debato so posegli pri tem tov.: Brinar, Hudé, Peček, Cvetko, Čuček, Skala, Tomažičeva, Moderndorfer, Štravs, Hren, Humer, Luznar.

Sprejeti so bili nato sledeči predlogi referenta, ki jih je predlagal v imenu gospodarskega odseka:

I. Gospodarski odsek je vzel na znanje poročilo glavnega blagajnika o računu poverjenikstva in »Zvončka« ter zavzel k poročilu o splošnem finančnem stanju »Zvončka« sledeče stališče:

a) Delegati zbrani na V. pokrajinski skupščini v Šoštanju pozivljajo vse svoje tovariše in tovarišice resno in nujno, da store napram upravi »Zvončka« nemudoma svojo dolžnost.

b) Delegacija apelira na vse prizadete in jih še enkrat prosi, da poravnajo svoj dolg pri upravi. Ako ne bodo zalegle prošnje, naj uprava izterja dolžno naročnino brezpogojno in brezobzirno, ker ne moremo dopustiti, da bi se organizacija in tiskarniško premoženje na tak način uničevalo.

II. Gospodarski odsek osvoja predloge blagajništva k proračunu poverjenikstva in »Zvončka«, ki se glase:

a) Mladinski list »Zvonček« izhajaj v bodoči dobi od septembra do meseca junija v 10 številkah, in sicer vsakega 15. v mesecu.

b) Članstvo UJU poverjeništvo Ljubljana se pozivlja, da zastavi vse svoje sile v procvit našega mladinskega lista ter skuša pridobiti čim več celoletnih naročnikov. Za mesečnike naj pobirajo nabiralci naročnino vnaprej in javljajo upravi točno do določenega termina število naročnikov, t. j. do vsakega 10. dne v mesecu.

c) Kot naročnike smatraj uprava samo tiste, ki upošlejo na račun naročnine primeren znesek vnaprej. Naročnina »Zvončka« se v letu 1925./26. zniža letno na 25 Din, posamezna štev. pa 2.50 Din.

d) Predsedstvo poverjenikstva skrbi, da se proračun niti v pogledu obsega lista, niti v ostalem ne prekorači.

Dalje osvoja gospodarski odsek predloge blagajništva k proračunu poverjenikstva, in sicer:

1. Delegacija potrdi proračun poverjenikstva v skupnem znesku

|                     |             |
|---------------------|-------------|
| prejemkov . . . . . | 276.710 Din |
| izdatkov . . . . .  | 273.106 »   |

|                    |           |
|--------------------|-----------|
| prebitka . . . . . | 3.604 Din |
|--------------------|-----------|

2. Odmeri vsemu članstvu za upravno leto 1926, sledečo članarino:

a) Redni člani plačujejo blagajni poverjenikstva a 100 din letno. (Za »Učit. Tov.«, Prosveto, »Popotnika«, članarino centrali 10 Din in upr. pov.)

b) Z učitelji poročene učiteljice a 30 Din letno.

c) Upokojeenci (po starem upokojeni) a 40 Din letno.

d) Vsi redni člani dobivajo oba stanovska lista, upokojenci samo »Učit. Tovariša«, poročene učiteljice pa tudi tega ne.

3. Poleg odmerjene članarine plačujejo vsi organizirani člani še 10 Din letno za Učiteljski naraščaj.

III. Gospodarski odsek je vzel na znanje sledeče poročilo »Učiteljske Samopomoči«:

Društvo »Učiteljska Samopomoč« je stanovsko-gospodarska organizacija. Namen ji je pomagati dedičem umrlih članov z denarnimi prispevki — posmrtnicami. Danes šteje društvo 1200 članov, posmrtnina je 6000 Din. Posmrtnina 5-krat toliko kot je članov. »Učiteljska Samopomoč« sprejema člane učitelje (profesorje) in njih soproje, učiteljice, vdove učiteljev (profesorjev), ki niso še stari 45 let. Priglasence nad 45 let (neomejeno v starosti) sprejema izjemoma v tem letu še do konca avgusta 1925. — Z nizkim enkratnim vplačilom od 25 do 325 Din in s članskim prispevkom 5 Din za vsak smrtni slučaj zagotovim svoji družini, sorodnikom za slučaj smrti lepo denarno podporo. Vsa vplačila za eno življensko dobo ne znašajo polovice sedanjega posmrtnine, ki se bo pa s prirastkom novih članov še močno zvišala.

Vsak misleč tovariš(ica) mora postati član U. S.

K temu poročilu dodaja gospodarski odsek sledeče: E. 1.—2. Gospodarski odsek se je uveril, da služi U. S. skoro docela namenu, ki ga ima začrtanega S. U. S., če izvzamemo slučaje obolenosti. Ta gospodarska organizacija naj se pa v toliko preustroji, da bo nudila svojim članom pomoč tudi v slučaju bolezni.

IV. Dalje je gospodarski odsek osvojil tudi resolucijo poverjenstva, ki meri na podporo naših gospodarskih podjetij. Še posebej priporoča največjo gospodarsko podjetje »Učiteljsko tiskarno«. Vplivni člani našega poverjenstva naj pa gledajo na to, da bodo cene pri Učiteljski tiskarni take, da bodo lahko konkurirale vsem izdelkom ostalih podjetij.

V imenu nadzorstva je tovariš Fr. Luznar predlagal blagajniku in poverjenstvu absolutorij, ker je vse račune našel v najlepšem redu.

Za tem je referiral kot odposlanec ministrstva prosvete referent tov. Pavel Flerè o »administrativnih in pravnih zadevah učiteljskega z ozirom na sedanji položaj«.

Govoril je po stvarnem uvodu o administraciji v obč. o vstopu v službo, kontraktualnem uradništvu, stalnosti, napredovanju, penziji in odmeri penzije; o dopustih; o pravnem razmerju, popravni rešeni, vojnih letih in prejšnjih letih sploh.

Govoril je o »Osnovni Nastavi« in o potrebi, da se učiteljstvo točno ravna in zasleduje tamošnje odloke. Nešteto je pa podal praktičnih primerov za učiteljstvo, ki bodo zelo dobro služili učiteljstvu pri razumevanju administrativnih vprašanj in pravnega razmerja do države in prosvetne uprave.

Poročilo referenta P. Flerèta je učiteljstvo zasledovalo z napetim zanimanjem in vnela se je za tem obširna in interesantna debata.

V debato so posegli tov.: Kmet, Pristovšek, nadzornik Škulj, nadzornik Černež, Luznar, nadzornik Močnik.

Na vsa številna vprašanja, ki so se razpravljala tekom debate je takoj odgovarjal referent tov. Flerè in razjasnil nejasne zadeve.

Ob 21. uri zvečer je prekinil poverjenik delegacijo in jo zopet sklical na 8. uro prihodnjega dne.

#### Sokolska akademija.

Zvečer se je vršila na čast gostom odlično uspeša prireditve šoštanjskega Sokola v Sokolskem domu. Občinstvo, domačini in zborujoče učiteljstvo je napolnilo obširno dvorano do zadnjega kotička. Občudovali smo precizno izvajanje proste vaje za leto 1925, od moškega naraščaja in članice člani so nam pokazali 1 uro v telovadnici gojenke pa ritmično vežbo »Petko«. Prekrasni so bili članski kipi: mornar, disk, lok, kopje, preže, borilno sabljanje. Zaključila je skupina vseh oddelkov.

H koncu je stopil na oder starosta brat Tone Kurnik in v dolgem temperamentnem govoru izvajal hvaležnost poedinca do staršev in učiteljev, hvaležnost sokolskega društva v Šoštanju do učiteljstva, ki je bilo vedno med prvimi borci, opisal je učitelja-vrtnarja, sejalcia

in zlatarja. Spomnil se je še posebno navzočih učiteljev-veteranov, ki so obhajali 44- in 45-letni jubilej učiteljstva, oziroma mature (Trobec, Farkaš, Cugmus, Kit, Viher, Štiber, Salomon, Šmid, Porekar, Smolnikar, Zotter). Po prireditvi se je razvil prijetna zabava s petjem plesom in neumornim sviranjem salonskega orkestra.

Drugo jutro, v nedeljo dne 5. julija se je nadaljevalo najprej prekinjeno delegacijsko zborovanje. Poročevalci odsekov so podali svoje referate in so se napravili sklepi za delovanje organizacije v bodočem letu.

Vsi odseki so podali poročila o sklepih in predlogih, ki so jih napravili prejšnji dan.

V debato so posegli pri razpravi o predlogih stanovsko-politiškega odseka tov.: Gnuš, Peček, Keršič, Alt, Musek, Godčeva, Hren. Poročevalec tov. Rajšp.

K debati o narodno-prosvetnem odseku so se oglasili tov.: Ribičič, Kmet, Pečnik, Knaflič, Dimnik, Vauda, Poročevalec nadz. Rus.

Pri poročilih gospodarskega odseka so se oglasili v debati tov.: Jelenc, Lapajne, Hren, Tomažičeva, Möderndorfer, Skala, Brinar, Zupančičeva, Tominc, Majcen. Poročevalec tov. Fegic.

Odsek za obmejno šolstvo tov.: Dimnik, Hren, obl. nadz. Schell. Referent tov. Močnik.

Odsek za stanovski naraščaj, Referent tov. nadz. Škulj.

Kulturno-pedagoški odsek: Referent tov. Šega Iv.

Pravno-obrambni odsek, Referent tov. Alt.

Sprejete sklepe in smernice prinesemo v prihodnji številki skupno.

#### Glavna skupščina.

Ob pol 11. uri je otvoril v sokolski dvorani g. poverjenik Luka Jelenc 5. pokrajinsko skupščino UJU poverjenstva Ljubljana ob navzočnosti 800 do 1000 članstva. Obširna sokolska dvorana ni mogla sprejeti ogromne mase in je moralo mnogo udeležencev poslušati zborovanje pri odprtih vratih.

Pov. L. Jelenc je otvoril skupščino s sledečimi besedami:

Slavni zbor! Dne 2. junija letos je minulo 19 let, odkar se je zbralo slovensko učiteljstvo, včlanjeno v takratni »Zavezi slovenskih učiteljskih društev«, prvič na zborovanje tu v lepem, prijaznem Šoštanju. Danes zborujemo tu vdrugeč. Takrat osrednja naša organizacija še ni bila tako močno razvita in krepka, kakor je danes, ki se razprostira po vsej lepi naši domovini, a zastopala je iste nazore in gojila iste ideje kakor danes. Te ideje in nazore, ki jih zastopamo, se širijo. Ni nobene moči več, da bi zaustavila napredno misel, ki se z elementarno silo širi med učiteljstvom. To je naš ponos, to je sad našega dela, to je dokaz, da je prava le tista pot, ki hodimo po nji; naravnost in zmagovito stopamo svojim smotrom nasproti. To je pa tudi dokaz, da je brezuspešen vsak poizkus naših sovražnikov, da bi zaustavili naše delo, naš napredek ter razbili naše vrste. Zato vse priznanje, zahvala in slava tebi zavednemu, naprednemu in nepremagljivemu učiteljstvu.

Povdarjam sem že včeraj na delegacijskem zborovanju, da se mora učiteljstvo z vztrajnim delom na prosvetnem polju utrditi med ljudstvom trdno pozicijo. To se je po nekaterih krajih v veliki meri že tudi zgodilo, kar so nam v dokaz šolske prireditve v ravno minulih dneh, ki se jih je ljudstvo udeleževalo v velikem številu in se o njih izražalo prav pohvalno. S svojim delom zunaj šole v korist in blaginjo naroda naj pokaže učiteljstvo, da so sleparji in lažniki tisti, ki govore in pišejo, da se je napredno učiteljstvo odtujilo narodu!

Bilj so in se ponavljajo tudi v sedanjih dneh tujni trenutki za naš učiteljski stan in narodno šolstvo. Često smo stali sami sredi planjave v vztrajnem delu in obrambi pridobljenih pravic in v boju za nove pravice; skrbno smo čuvali ugled učiteljskega stanu, čuvali kakor zenico svojega očesa neodvisnost osnovne šole, da bi ne prišla v požrešno žrelo reakcijskih strank, kjer bi se zadušila v tej plesnivi in zaduhli atmosferi. Tudi v sedanjih dneh bomo srdit boj za projekt modernega šolskega zakona, ki ga je predložil minister Pribičević narodni skupščini v razpravo in sklepanje. Klerikalna stranka v Sloveniji dela z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi, da bi spravila osnovno šolstvo pod svojo

oblast in učiteljstvo v odvisnost od nje. Od ljubljanskega škofa pa dolj do najprostejših Marijine device tam gori v zakotni gorski vasi, vse je po svoje na delu, da bi preprečili moderni, na demokratičnih načelih zamišljeni šolski zakon. Vsako sredstvo je dobro v dosego svojih namenov. Iz prižnice, odkoder bi se morala razlagati besede božja, se čuje besno hujskanje proti načrtu šolskega zakona, šolski otroci se gonijo k sv. obhajilu, da bi bog po priprošnjah nedolžne mladine pokvaril in uničil šolo in jo pahnil nazaj v konkordatsko dobo, prireajo se protestni shodi, občinski odbori sklepajo narečene proteste in resolucije, škof pošilja spomenice na ministrski svet in grozi s kulturnim bojem, če se vzakoni predloženi načrt. Kaj počne ves klerikalni tisk, pa presega že vse meje dostojnosti in resnosti. Trdijo gorostasno nesmisel, da hoče minister Pribičević z novim šolskim zakonom izbrisati slovenski narod iz zgodovine narodov, da nam hoče vzeti z zakonom o osnovnih šolah naš slovenski jezik, našo narodno slovensko šolo, da hoče slovensko šolo razkatoličiti; pišejo in brezmiselno trdijo, da slovenski narod ne bo imel več šole, v kateri bi se vzgajala njegova mladina v katoliškem duhu, ker bo slovenski katehet pregnan iz šole.

Ves klerikalni tisk in vsa klerikalna stranka, razven onih njenih somišljenikov, ki so udarjeni s klerikalno slepoto in onih, ki načrta niti čitati niso, kaj šele preštudirali, pa ve prav dobro, da to ni res, da takih določil v projektu ni. Klerikalcem gre le za klerikalno šolo, da bi v šoli gospodarili in zapovedovali škofje, dekani, župniki in kaplani, učitelji pa bi bili njih hlapi in sužnji. Za to — pa samo za to — ta boj! Hvala bogu, da je klerikalna stranka popolnoma osamljena v tem brezmiselnem boju, ki ga bije brez upa zmage. Še zagrebški nadškof ni hotel podpisati spomenice škofa Jegliča. — Proti klerikalni gonji delujejo vse napredne stranke v parlamentu. — Naša centralna organizacija z nad 13.000 člani je neprestano na straži, da ne zanesejo klerikalci nazadnjaških načel v zakon, na drugi strani pa priporoča in nasvetuje spremembo nekaterih členov v projektu, kar bi bilo v prosepah šoli in prid učiteljstva.

Mi hočemo moderen, demokratičen šolski zakon, na katerega podlagi vzgojimo nov rod, ki mu bo prva in zadnja misel sreča naše mile domovine. Zato napredno učiteljstvo ne bo nikdar pristalo na klerikalni šolski zakon. Moči čutimo toliko v sebi, da preprečimo to nesrečo. Pod oblast krive palce ne gremo! S temi uvodnimi besedami odvarjam V. pokrajinsko skupščino. Preden preidem na dnevni red mi dovolite še par besedi.

#### Pozdravi gostom.

V naši sredi imam čast pozdraviti prvega meščana lepega mesta Šoštanj g. župana Fr. Vrečka. Vaša navzočnost na naši skupščini, g. župan, nam izpričuje, da veste ceniti veliki pomen in važnost osnovnega šolstva in da se zanimate za naša stremjenja, prizadevanja in delo. Pa tudi prebivalstvo tega lepega mesta cení in spoštuje učiteljstvo. Pokazalo je to s tem, da je nam v pozdrav tako bogato okrasilo svoje domove z zastavami. Bodite jim, g. župan za ljubav tolmač naših hvaležnih čustev.

Pozdravljam navzočega zastopnika celjskega sreskega poglavarja g. komisarja Lileka.

Sreskemu poglavarju je izročeno osnovno šolstvo in usoda učiteljstva v srezu. Mnogo lahko stori za razvoj šolstva in v marsikaterem pogledu lahko lajša težavno delo učiteljstva. Kličem vam, gospod komisar: Dobro došli na skupščini in prisrčni: Živeli!

Z radostnimi čustvi pozdravljam med nami člana gerentskega sveta mestne občine ljubljanske, g. gerenta Ant. Likozarja. Razume se samo ob sebi, da z veliko vneto deluje na odgovornem svojem mestu v prosepah ljubljanskega šolstva in v korist ne samo ljubljanskega, temveč v korist slovenskega dela osnovnošolskega učiteljstva sploh. V priznanje in zahvalo mu kličem s tega mesta: Živeli!

Današnje skupščine se udeležujejo tudi občinski šolski referenti Mariborske oblasti, gospod Schell in občinski šolski referent ljubljanske oblasti g. Engelbert Gangl, ki sta oba izšla iz učiteljskih vrst in prišla tja na odlična mesta. Nekdaj taka mesta niso bila dostopna osnovnošolskemu učiteljstvu. Zasedali so jih možje iz »imenitnejših« stanov; zato so se nas ogibali in niso nik-

dar prišli na naša zborovanja. Tudi to se je danes spremenilo. Sedanji občinski šolski referenti so živeli med učiteljstvom in skušali vse prijetnosti in težave našega stanu. Prišli ste danes med nas, da čujete tudi sedanje naše težnje in zahteve, ki jih uvažujete in skušate udeležiti. Zato vas iskreno pozdravljam med nami!

Enako iskreno pozdravljam vse navzoče sreske šolske referente, ki se neumorno trudijo za razvoj in napredek šolstva in za dobrobit učiteljskega stanu v svojih srezih. Kličem vam prisrčni: Živeli!

Nato je pozdravil g. Antona Potočnika, predstojnika sodnije, povdarjajoč, da ima prvič kar predseduje čast pozdraviti na naši skupščini tudi zastopnika tega odličnega stanu.

Prav iskreno pozdravljam starosta turkajnskega Sokolskega društva gosp. Tone Kurnika. Že enkrat se je naglašalo na eni naših skupščin: »Kdor učitelj — ta Sokol«. To povdarjam danes tudi jaz. S tem povdarkom priznam javno in jasno, kako važno smatra učiteljstvo Sokolstvo in v kako tesni zvezi so Sokol, učiteljstvo — šola. Učiteljstvo začne vzgajati izročeno mladino v Sokolskem duhu, v Sokolski ideji in ji vcepuje v nežno srce Sokolske vrline in kreposti. V tej dobi že pristopi Sokol in stoji učiteljstvu ob strani. Ko odrase mladina šoli, jo vzgojuje Sokol dalje v svojem duhu in istem smislu. Vzajemno hoče delovati učiteljstvo in Sokolstvo na polju vzgoje, da vzgojimo mladino, ki bo v ponos in blaginjo edinstvenemu narodu in edinstveni državi. Zato je prav, g. starosta, da ste prišli na našo skupščino, da sami vidite in čujete naša stremjenja. Kličem vam v pozdrav krepak: Zdravo!

Nadalje je pozdravil zastopnika Orjune g. Petra Rihterčiča, povdarjajoč skupna nacionalna stremjenja Orjune in učiteljstva.

Vsaki naši skupščini daje posebno slavnostno lice prisotnost dragih in milih gostov, bratov po rodu in zvanju. Navdaja me veliko veselje, da morem tudi danes pozdraviti v naši sredi vrlega in odličnega odposlanca in zastopnika Glavnega odbora Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva v Beogradu g. Mihajlo Stanojevića. Kličem Ti iz dna radostnega srca dični tovariš in dragi brat: Dobro došel med nas! Kličem Ti v imenu svojem in v imenu slovenskega dela osnovnošolskega učiteljstva.

Nudi se mi pa danes prijetna prilika, da še v drugem pogledu spregovorim par besedi.

#### 40-letnica Mih. Stanojevića.

Letos praznuje naš dični tovariš g. Mihajlo Stanojević, znamenit, redek jubilej, 40-letni jubilej plodonosnega svojega dela.

Vsak zaveden slovenski učitelj pozna našega Mihajlo Stanojevića po njegovih delih. V njem čisla in visoko cení odličnega vodjo našega stanu, vztrajnega delavca na prosvetnem, nacionalnem in književnem polju.

Na književnem polju se je začel Stanojević že v zgodnjih mladeniških letih udeleževati. Že kot dijak je pisal v mladinske liste. Pozneje je z veliko marljivostjo sodeloval pri raznih pedagoških in učiteljskih listih. Izborjen pedagoški list »Učitelj« ureja in vodi že 20 let. Povzdignil ga je na tako visoko stopnjo popolnosti, da se lahko meri z najboljšimi pedagoškimi revijami.

Stanojević je eden izmed najboljših pedagoških pisateljev. Kot izvrsten metodik je izdal celo vrsto, 18 po številu, šolskih knjig za osnovne, obrtne in druge šole.

Stanojević je sodeloval tudi pri raznih političnih listih, v katerih se je z vso niemu lastno energijo potegoval za napredek šolstva in pravice učiteljstva.

Svoje bogate skušnje na šolskem polju in učiteljskem bitju in žitju uspešno uporablja pri šolski zakonodaji. Udeleževal se je pri šolski zakonodaji v predvojni Srbiji in deluje z neumorno vztrajnostjo na sedanjem projektu osnovnošolskega zakona.

Stanojević si je pridobil nevenljivih zaslug za našo stanovsko organizacijo. Vsak odbor, vsak zbor z največjo pazljivostjo sledi njegovim izvajanjem, pazno posluša njegovo mirno, tehtno, stvarno besedo in jo uvažuje.

Tako vidimo, da je bilo dosedanje življenje tovariša Stanojevića en sam velik delovni dan. Nad njim se uresničujejo besede našega pesnika Simona Gregorčiča, ki poje:

Ne samo, kar velela mu stan,  
kar more, to mož je storiti dolžan.

Na Tvojem 40-letnem uspešnem in plodonosnem delovanju Ti, dragi prijatelj Stanojević čestitam najiskrenejše v svojem in v imenu vsega slovenskega dela osnovnošolskega učiteljstva. Izražajoč vročo željo, da ne odložiš peres do konca svojih dni.

Nato pozdravi prav pristržno tudi odposlanca ministrstva odličnega našega tovariša g. referenta Pavla Flereta, ki je prišel v našo sredo, da vzdrži yezi, ki nas družijo v dobrobit naše prosvete in našega stanu.

Na predlog predsedstva sta bili od-dani sledeči pozdravni brzojavki:

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru Prvemu, Bled. — Učiteljstvo, zbrano na peti pokrajinski skupščini Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva Poverjenišva Ljubljana dne 5. julija v Šoštanj, pozdravlja prožeto iskrene ljubavi od ujedinjene domovine svojega vi-teškega vladarja kot vrhovnega pred-stavitelja države in pokrovitelja narodne prosvete ter mu izraža čuvstvo neome-jene vdanosti in zvestobe ter požrtvo-valne ljubavi do cele prevzvišene kra-ljeve rodovine.

Gospod minister prosvete Svetozar Pribičević, Beograd. — Učiteljstvo zbra-no na V. pokrajinski skupščini Udruženja Jugoslov. Učit. Pov. Ljubljana dne 5. ju-lija v Šoštanju pristržno pozdravlja svo-jega prosvetnega šefa v iskreni ljubavi, zvesto zaupajoč njegovi priznani naklo-njenosti in dalekovidnosti, da bo uresni-čil upravičene želje in zahteve učitelj-stva in šole pri uzakonitvi novega za-kona o narodnih šolah.

Sledili so pozdravi zastopnikov, in sicer:

Za Saleško društvo je v pristrčnih besedah pozdravil skupščino predsednik tov. Stopar, ki se je po-sebno spominjal v svojem govoru zaslug pov. tov. Jelenca.

V vzvišenem govoru je za sresko poglavarstvo pozdravil skupščino g. ko-misar Rilec.

V imenu mesta je pozdravil skupščino župan g. Fran Vrečko.

V imenu velikega župana in pro-svetnega inspektora mariborske oblasti g. dr. Poljanca je pozdravil skupščino oblastni šolski nadz. g. H. Schell.

Nato je govoril starosta Sokola g. A. Kurnik.

Imenom ministra prosvete in mini-strstva je kot pooblaščenec govoril g. P. Fleret.

V imenu centrale UJU je tempera-mentno govoril g. Mih. M. Stanoje-vi.

V imenu Orjune, Ciril-Metodove Družbe in Jugoslov. Matice je z nacio-nalnim govorom pozdravil skupščino g. Peter Rihter.

Nato je nazdravil in nagovoril skup-ščino tudi zastopnik obrtništva, ki je po-vdarjal vezi učiteljstva z obrtništvom in

skupno delo na polju obrtno-nadaljeval-nega šolstva. Želel je čim intimnejših ve-zi med učiteljstvom in slovenskim obrt-ništvom.

### 30-letni jubilej L. Jelenca.

Nato si je zaprosil besedo poverje-nikov namestnik tov. Anton Gnuš, šolski ravnatelj na Dolu pri Hrastniku. In prav ginjaivo čestital pristržno, kakor more to samo prijatelj in tovariš. Luki Jelenca k 30-letnemu jubileju načel-ske učiteljske organizacije. V imenu članstva mu je izročil skromno darilo, zlato uro in verižico s poklonitvijo »UJU poverjeništvu Ljubljana 1895.—1925.« Burno odobravanje je sledilo temu red-kemu, a zato tem bolj pomembnemu do-godku.

Poverjenik Jelenca se je v iskrenih besedah zahvalil za čestitke in darilo ter je poudarjal, da ga je pri vsem njegovem delovanju vodila vedno le skrb za na-rodno šolstvo ter za čast in ugled učiteljskega stanu.

V imenu Glavnega odbora UJU je iskreno čestital tov. Jelenca g. Mih. M. Stanojević, povdarjajoč Jelenčev ugled pri vsem jugoslovenskem učitelj-stvu in njegove velike zasluge za držav-no učiteljsko organizacijo.

V znak svečanosti se je skupščina prekinila do 14 ure popoldne.

### Referati.

Ob 14. uri se je skupščina nadalje-vala in sta podala oblastni šolski nadzor-nik v Beogradu g. Mihajlo Stano-jević in šolski upravitelj v Studencih pri Mariboru tov. Anton Hren svoji poročili, in sicer prvi o temi »Novi po-kreti v vaspitanju; radna ško-la i Daltonski plan«, drugi o te-mi »Sedanja doba in učitelj-stvo«.

Referate prinesemo v celoti v eni prihodnjih številki.

### Resolucije.

Končno je še prečital urednik »Uči-teljskega Tovariša« Ivan Dimnik resolucije, ki jih je na podlagi elabora-tov posameznih odsekov izdelal poseben redakcijski odbor, ki smo jih prinesli v zadnji številki.

Brzojavno in pismeno so pozdravili skupščino: Za izvršilni odbor UJU v Beogradu podpredsednik Pero Vuksanović, v imenu UJU poverjeništvu Beograd Milan Popović iz Splita sreski po-glavar Viher, iz Kastva predsednik učit. društva Ante Rubeša in šolski nadzornik Bač, sreski šolski nadzornik v Logatcu Fr. Merljak in upok. šolski upravitelj v Kandiji Janko Leban.

Nj. Vel. kralj je poslal skupščini br-zojavno zahvalo in pozdrave.

Veličastna, stvarna in impozantna je bila šoštanjska skupščina, utrdila nam je medsebojne vezi in organizacijo.

## Splošne vesti.

— Tovariš Vilko Rus, sreski pro-svetni referent v Kranju, je praznoval te dni petdesetletnico rojstva, tridesetlet-nico svojega učiteljstva in prosvetne-ga delovanja v Kranju in petindvajset-letnico svoje poroke. To priliko je pora-bila »Narodna čitalnica« in njen pevski zbor, da mu pokažeta svojo hvaležnost in spoštovanje. Priredila sta mu 7. julija zvečer »častni večer« v veliki dvorani »Narodnega doma«, katera je bila polna slovesno razpoloženega občinstva. Do-mači orkester je lepo sviral in pevci so navdušeno peli. Vmes pa se je vrstila napitnica za napitnico. Prvi je govoril predsednik Narodne čitalnice ravnatelj Košnik in se zahvaljeval slavljencu osobito za izdatno podporo pri razvoju čitalnice, da se je iz dosedanjih tesnih prostorov mogla seliti v krasne prostore Narodnega doma. Drugi je govoril župan Pirč. Povdarjal je slavljencevo večlet-no uspešno delovanje v občinskem od-boru, v šolskem svetu, pri mestni hra-nilnici in napredni stranki. Tretji ga je pozdravil sreski poglavar svetnik Zni-daršič, kot zvestega, neumornega de-lavca v pisarni in ob nadzorovanju ter mu je pripel na prsi pred kratkim mu od kralja Aleksandra podeljeni red Sv. Sa-ve. Četrty je govoril nadučitelj Luznar. Naštevati je stopnjo za. stopnjo kako je slavljencev leto za letom bolj deloval v stanovski organizaciji: bil je tajnik okraj-nega učiteljskega društva, zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu, tajnik učiteljske »Zveze«, okrajni šolski nadzornik. Dobil vkljub odporu nagajivih klerikalcev nadučiteljsko mesto v Kra-nju in postal končno po želji učiteljstva in svojem zaslužnem objektivnem delo-vanju sreski prosvetni referent v Kra-nju in to ostal če tudi dr. Korošcu ni bil všeč. Sreski poglavar dr. Tekavčič se je slavljencu v lepih, pristrčnih bese-dah zahvaljeval v imenu pevskega zbo-ra za vso skrb in za velik trud, katerega je imel z njim vso to dolgo dobo. Po tem pozdravu je v imenu pevcev izročila slavljencu gospa Jela Holzhackerjeva lep šopek natrpan s smodkami in veliko škatuljo s krasno kadilsko garnituro, vredno nad 3000 Dn. Govoril je še gosp. Dachs v imenu Šentjakobskega napr. gospodarskega društva in njega kultur-nih odsekov iz Ljubljane in ravna-telj Sirc se je slavljencu v imenu nek-danjih učencev osnovne, obrtno-nadalje-valne in gremijalne šole zahvalil za vse lepe nauke, ki so jih od slavljencev pre-jeli. Seveda so bile vse napitnice iz srca govorene in so tudi segle v srca ter za-to bile živahno aklamirane. Vse slavje je bilo pristrčno, domače, lepo in je po-kazalo kako ve Kranj ceniti moža, ki je nesebično, a požrtvovalno in z velikim uspehom delal zanj. Splošna sodba je bila, da tako lepo uspelega večera in tako pristrčnega slavlja v Kranju še ni bilo. Bog torej živi in čuva gospoda prosvetnega referenta Vilka Rus in njegovo soprogo in vse njegove še mno-ga leta!

— Tovariše, katerih otroci študirajo v Mariboru, opozarjamo, da posreduje »Učiteljski dom« v Mariboru pri preskrbi stanovanj. Zglasite se pravočasno!

— Uradna učiteljska konferenca za mesto Ljubljana se je vršila pod pred-sedstvom mestnega šolskega referenta g. Andr. Rapeta v soboto dne 13. junija v Mestnem domu. Pred pričetkom kon-ference je po pozdravnem govoru pri-pel obl. šol. nadzornik g. E. Gangl osi-velemu tovarišu g. Ant. Likozarju red sv. Save IV. razr., s katerim ga je odli-koval Nj. Vel. kralj, za njegove zasluge na šolskem in vzgojnem polju. — Česti-tamo! Nato je po otvoritvi konference podal nadzorniško poročilo mestni šol-ski nadzornik g. Andrej Rapé. — Poro-čilo je bilo vseskozi sprejeto z globokim umevanjem nadzorniških dolžnosti. — Kakor rdeča nit pa se je vlekla skozi celo poročilo zahteva, da vzgajaj učitelj

zavedne Jugoslovane in vžigaj v mlada srca gorečo ljubezen do premile domo-vine. — Le eno mater, le eno domovino imamo! Pokazal je g. tov. Rapé, da ima vajeti ljubljanskega osnovnega šolstva v rokah — strokovnjak. Sledilo je nato predavanje ravnatelja tov. Grma iz glu-honemnice o pedagoško - zdravstvenih šolah. Kadar pride med nas tov. Grm, vselej nas razveseli in poživji s svojim res bogatim znanjem in priznano prakso. Tako tudi to pot! Praktično nam je poka-zal uspehe svojega zavoda, poleg tega pa podal še zanimive podatke drugih sličnih šol, kakor na pr.: onih za slepce, manj nadarjene itd. — Tov. Rado Grum nam je zanimivo referiral o načrtih in problemih reforme osnovnega šolstva v drugih državah. — Z zanimanjem je sle-dilo navzoče učiteljstvo izvajanju pre-davatelja. — Koliko skrbi, koliko žrtvev polagajo druge države v doobrobit šol-stva! Tov. Grum, ki je radi informacij stopil v osebne stike z inozemskim učiteljstvom, nam je tako lepo orisal razvoj tujega šolstva, da smo nehote čutili, kakšna revščina vlada pri nas v tem po-gledu. Ni čuda, da se je ob koncu pre-davanja čula enoglasna zahteva, da se pošlje v inozemstvo več učiteljev, ki naj bi študirali tamošnje šolstvo in ga skušali potem uveljaviti doma. Po poročilu knjižničnega odbora ter po volitvah v stalni konferenčni ter knjižnični odbor, se je enoglasno sprejel samostojni pred-log tov. Gruma glede izpremembe učne-ga načrta iz realij in to v korist zemlje-pisnemu in zgodovinskemu pouku. — Po izčrpanem dnevnem redu je nato pred-sednik ob 12. uri zaključil konferenco.

— Premestitve na meščanske šole. Učitelji in učiteljice osnovnih šol, ki žele s šolskim letom 1925/26, službovati na meščanskih šolah v Ljubljanski oblasti, naj se nujno zgledajo v dopisi pri oblast-nem inspektorju J. Westerju, Ljubljana, Bleiweisova cesta 10, ter navedejo ime, sedanje službeno mesto, službeno dobo, stroko, katero žele poučevati in uspo-sobljenost. Oni, ki še ne službujejo dve leti na sedanjem mestu, morajo za pre-mestitev prositi s kolkovano vlogo, na-slovljeno na velikega župana Ljubljan-ske oblasti.

— Jurij Adlešič iz Adlešič. (Osem-desetletnik). Nulla dies sine linea. Res »nulla dies«; kajti vsak dan še hodi iz Krškega v svoj mali vinograd na Trški gori, oddaljen pol ure od mesta, četudi bo te dni star osemdeset let, rojen 15. julija 1845 v lepi vasi tega imena v Be-lokrajini. Kaj, ali je ta gospod vino-gradnik? Ne, to je le popoldne ob delav-nikih. Kaj pa je dopoldne? Odbornik Kr-ške posojilnice, pa ne vsak dan. Kaj pa druge dni? Namestnik državnega prav-dnika pri sodnji. Kaj pa še? Predsednik posredovalnega urada pri krški občini, kjer je tudi že več let odbornik. In kaj pa še? Nadučitelj v pokoju, v pokoju, do-bro zasluženem, že deset let. Služil pa je 43 let. Dopršivši 5 ali 6 razredov gimnazije v Novem mestu in učiteljšče v Gorici, je nastopil leta 1867 učiteljsko in vodstveno službo na dekliški šoli v Kamniku, od koder se je bil preselil v Vipavo kot nadučitelj in od tam zopet kot nadučitelj v Šmarje pri Litiji. Po vseh teh službah se je odlikoval po svoji vestnosti, marljivosti, olikanosti in snažnosti. Ljubil je v vseh rečeh lepo zuna-njo obliko. S šolsko mladino je prijazno postopal in s tem dosegel lepe uspehe. Te svoje lastnosti je s seboj prinesel tu-di v Krško, kamor je bil leta 1895, pre-stavljen. V Šmarju si je bil dobro ime pridobil tudi pri odraslih. Ustanovil je bil ondi gasilno društvo, katero je vodil 10 let. To društvo praznuje 12. t. m. svo-jo štiridesetletnico, pri kateri priliki se bode hvaležno spominjalo svojega usta-novitelja in častnega člana. V Krškem je bil kot nadučitelj dvajset let aktiven in v tej svoji lastnosti se je po svoji konci-liantnosti pridobil simpatije mladih in

## Pristopite k „Jugoslovenski Matici“.

### Udeležencem državne skupščine Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva v Subotici.

Vse tovariše in tovarišice, ki se bodo udeležili državne skupščine UJU v Subotici prosimo, da nam čimprej, najkasneje pa do 5. avg. t. l. javijo:

1. svoje službeno bivališče, 2. v katerem okrajnem učiteljskem društvu so včlanjeni, 3. število službenih let. Na prijave, pojedincev, ki bi se poslale Subotiškemu učiteljskemu društvu, se to društvo ne bo oziralo.

UJU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

### Učiteljski pravnik.

—Š Upokožitev in odmera pokojnine. K pojasnilu v zadnji številki našega lista pod tem naslovom pripominjamo, da iz-polni uverjenje za upokožitev v svrhu enotnega postopanja veliki župan na podlagi originalnih dokumentov, ki jih je

priložiti prošnji. Učna oseba, ki prosi za upokožitev oziroma za odmero pokojni-ne, naj svoji prošnji priloži 2 neizpol-njena obrazca uverjenja z lastnoročnim podpisom na označenem mestu na levi strani. Cena obrazca 75 para. »Uve-re-nje za upokojoyence« se naroča v Učiteljski tiskarni.

## Šolske upravitelje in upraviteljice

pozivamo, da naročajo vse potrebščine in knjige pri  
**Učiteljski tiskarni v Ljubljani, Frančiškanska 6.**

Pošljite naročila čimprej, da se pravočasno izvrše. / Zahtevajte cenike!